

kisvárdai lapok

XVIII. évfolyam 1. szám – 2016. június 19. vasárnap

Csehov: Sirály

Zágon István - Nóti Károly - Eisemann Mihály:
HIPPOLYT, A LAKÁJ

Magyar
színházak
XXVIII. kisvárdai
fesztiválja

Tartalom

- 2–3. old.: Interjú Nyakó Béla fesztiváligazgatóval
- 3–4. old.: Balogh Tibor válogató a fesztiválról és önmagáról
- 4–5. old.: Mit várnak a zsűritagok a fesztiváltól?
- 6. old.: Kritika Csehov: Sirály – Szatmárnémeti
- 7. old.: Kisvárdai színházi anekdoták
- 8. old.: Fesztiválkörkép

„A második felvonás a nihilérzet, a dekadens világkép beteljesítésének színtere ugyan, mégis ekkor fogalmazódnak meg a legőszintébb gondolatok”.

A legnagyobb örömforrás

Beszélgetés Nyakó Bélával, a fesztivál igazgatójával

Beszéljünk mindenekeelőtt a tavalyi felújításról! Mi változott a Művészetek Háza színháztermében, mire számíthatnak a nézők?

A színházterem legnagyobb változása, hogy a felújítás után kevesebb lett az ülőhelyek száma majdnem negyvennel, viszont kényelmesebb székeket kaptak a nézők. A hangterelőket kicserélték, sőt újakat is raktak fel, ez azt jelenti, hogy a prózai daraboknál sokkal közelebb érezhetik magukat az emberek a színpadhoz, mert úgy vannak a hátsó hangterelők is elhelyezve, hogy mindenhol jól lehet hallani a színpadot. A felső rész is teljesen megújult, nemcsak a lamellákat cserélték és a farost lapokat, hanem rendes hangterelőket szereltek föl. Hang-fény technikával is bővültünk; egy új fénypultunk van, négy intelligens lámpánk, és ezeket még tovább lehet bővíteni. Új a hangpult is, és egy nyolcezer lumenes projektort is használhatunk. Ezek a leglényegesebb technikai változások.

Úgy érezzük, hogy felzárkóztunk a határon túlról érkező előadások technikai igényeihez, hiszen a színházak már évek óta sokkal jobb körülmények közül érkeztek, mint amit mi biztosítani tudtunk a számukra. Végre elértük azt, hogy technikailag kompatibilissé váltunk a legtöbb színházzal.

A zsinórpadlás tervéről sem mondtunk le. Jó lett volna ebben a felújítási projektben kivitelezni a régóta vágyott tervünket, de nem volt rá elég pénz. Körülbelül 120–130 millió forintba kerülne csak ez az újítás. Már a jelenlegi épületet úgy tervezték, hogy külön legyen a színházterem feletti rész fedése. Ez bármikor leszedhető, és hozzáépíthető egy mobilszerkezet, ami egy nyolchúzó zsinórpadlás kialakítását tenné lehetővé. Ez azt jelenti, hogy a mostani tetőre rá kellene

nyolc méter építeni. Dolgozunk rajta a polgármester úrral, szeretnénk pályázni erre a pénzre, és akkor megvalósulhatna ez az álom is.

Az idei válogatásban milyen szempontok érvényesültek?

Évek óta az a legfontosabb szempont, hogy az évad legjobb előadásait hozzuk el. Amikor újításokat látunk, vagy fiatal rendezők munkáit, akkor mindenképpen szeretnénk megismertetni azokat is a közönséggel.

Személy szerint azt gondolom, hogy 10–12 versenyelőadásnál nem kellene többet nézni egy fesztiválon. Az idén 25 társulat mutatkozik be a nyolc nap alatt, amit nagyon nehéz kontrollálni. Azért is szeretném, ha kevesebb előadás lenne, mert akkor újra megvalósíthatnánk azt, hogy a társulatok végig itt maradjanak a fesztiválon.

Ami még újdonságnak számít ebben az évben, az egyetemisták mini fesztiválja. Ezt azért tartjuk fontosnak, hogy támogassuk, lehetőséget adjunk a jövő színházi generációjának. Ők adják az új impulzusokat. Régebben is nagyszerű lehetőséget kaptak az itt bemutatkozó fiatal színészek, és ezt is szeretnénk megújítani ezzel a gesztussal.

Egy másik újdonság, hogy ennek a régi-új kezdeményezésnek az apropóján egy hallgatói zsűrit is felkértünk, akik kifejezetten az újoncok előadásait értékelik majd. Nagyon kíváncsiak vagyunk arra, hogy ez hogyan fog megvalósulni.

Mi a helyzet a Magyarországról érkező előadásokkal?

Vannak magyarországi produkciók, mert mindig is cél volt, hogy a Várszínpadon szórakoztató előadásokat mutassunk be. Az idén egy kicsit populárisabb darabokat szerettem volna a Várszínpadra hozni, és mindenképpen célom volt, hogy különüljön el a szakmai program és

az úgynevezett szórakoztató.

A határon túli színházak repertoárjából hiányoztak idén a kifejezetten szórakoztató produkciók, illetve amik lehetőségként felmerültek, azok jóval drágábbak voltak, mint a magyarországi előadások.

A kevesebb versenyelőadás miatt kevesebb színház mutathatja meg magát a határon túlról. Nem korlátozhatja ez a fesztiváljelleget?

Nem gondolom, hogy ez hátrány, sőt, inkább úgy érzem, hogy ez a számbeli korlát emeli a verseny presztízsét. Az idén is harminc előadásról gondoltuk úgy, hogy érdemes lenne elhozni, és nagyon hosszú gondolkodás, egyeztetés után állapodtunk meg a meghívott produkciókban.

Mikor zárult le a válogatás?

Elvileg március elsejében szoktunk megállapodni, de március 15-ig még kitolódhat ez a folyamat.

Mit jelent neked a fesztivál?

Még soha nem gondolkodtam ezen, de tulajdonképpen mindent. Egész évben erre az eseményre készülünk. Amikor véget ér a fesztivál, már a következő évi

darabokról beszélgetünk az igazgatókkal, a rendezőkkel, a színészekkel, hogy milyen bemutatókra készülnek, milyen újításokat terveznek. Megkezdődik a pályázatok felkutatása,

megírása. Évek óta járok én is a válogatókkal, és évről évre találok olyan hihetetlenül nagyszerű előadásokat, amelyeket szeretném, ha mindenképp látna a közönség itt a fesztiválon.

Rengeteg munka, óriási kihívás, de a legnagyobb örömforrás egyben.

*Az interjút készítette:
Czomba Magdolna*

„Kisadózó egyéni válogató”

Balogh Tibor dramaturg, kritikus, az idei válogató a fesztiválról és önmagáról

Kisadózó egyéni válogató vagyok. Kezdetben cseh vasutas akartam lenni, aztán egy debreceni Csipkerózsika hatására színpaddá alakítottam a nagyszülői ebédlőasztalunk alját, nézőtérré rendeztem vele szemben a székeket, felléptettem a húgomat és az unokaöcsémet, a felmenőkből pedig teltházat vattáztam. Nagypám felügyelte akkoriban az előadó-művészetet a Városi Tanácsban, tőle hallottam, hogy a vatta nem csak orrvérzéskor hat.

Gimnáziumban a főrendező felesége volt az osztályfőnökünk, jártunk főpróbákra, a színészek jöttek tantermi előadást tartani. 1969-et írtunk, s tudtuk, melyik metróállomáshoz van legközelebb Moszkvában a Taganka Színház, majd a válás stádiumában azt is, hogy milyen motívumokkal a hóna alatt érkezett onnan Debrecenbe a feleség főrendezője.

Az egyetemet elvégezve, pályázat útján kerültem a Petőfi Irodalmi Múzeumba, száz jelentkező közül egyedül – vidékről. Utóbb hallottam, a kollégáim körében szilárdan tartotta magát a tuti, hogy Pozsgay Imre zabigyereke vagyok. Valamelyik nap odalépett hozzám a POSZT-on első színházam, a kecskeméti nyugdíjból visszahívott tehergépkocsi-vezetője. Melegen köszöntött, majd részvétől fátyolos hangon megjegyezte, és elment az Imre is...

Életvitelszerűen a szövegben hordozott tudattartalmakkal foglalkozom: a ló egyik oldalán dramaturgként, a másikon színházi publicistaként. Dolgoztam a debreceni, a kecskeméti és az egri színházban; ez utóbbi társulatának újraalapításához van közöm. Az írásaim meg-

és az egri színházban; ez utóbbi társulatának újraalapításához van közöm. Az írásaim megjelenési helyeinek felsorolása nem férne ide. színházam, a kecskeméti nyugdíjból visszahívott tehergépkocsi-vezetője. Melegen köszöntött, majd részvétől fátyolos hangon megjegyezte, és elment az Imre is... Életvitelszerűen a szövegben hordozott tudattartalmakkal foglalkozom: a ló egyik oldalán dramaturgként, a másikon színházi publicistaként. Dolgoztam a debreceni, a kecskeméti és az egri színházban; ez utóbbi társulatának újraalapításához van közöm. Az írásaim meg-

jelenési helyeinek felsorolása nem férne ide.

*

A Kisvárdai iránti vonzódásom régi történet. A mai fesztivál előzményeit hallomásból ismerem, részint azoknak az idősebb korosztálybeli színészeknek az elbeszéléséből, akikkel debreceni dramaturg koromban találkoztam, részint egy nagyon kedves munkatársam, Teplánszky Katalin – a fesztivál fiatalon elhunyt jótévedője – beszámolóiból.

Még dúlt az elszakított területeinket megőrlő államok és Magyarország között a hidegháború, amikor a Felvidék, Kárpátalja és a Partium társulatai elkezdtek titkon összejárni Kisvárdán. Egyéni útlevéllel, turistaként érkeztek a színészek, aztán a strandhoz tartozó vízmű-telepi kempingben próbálni kezdték az otthon bemutatott darabokat, hogy majd tartsanak belőle egy-egy előadást, a maguk örömeire. Később feléledt közöttük a versenyszellem, megjelent a zsűri, s megérintette távolról a rendezvényt az uniós liberalizáció szele is. Népszerű lett Kisvárdai, az előadás-kínálatból immár válogatni kellett. A válogatás és a zsűrizés okán belerajzottak az idillbe a kritikusok – a soraikban mindkét minőségben én is –, magukkal hozva a nyugat-európai formanyelv követése iránti elvárást. Ez vagy jó volt, vagy nem teljesen az.

A modernizálódott határon túliak, mint Csehov három nővére Moszkvába, elkezdtek a POSZT iránt epedni. Az igényük íratlan törvényt szült, kezdetben két produkció erejéig meghívhatók voltak határon túliak a pécsi fesztiválra, majd

ugyanennyi előadásnak kötelező lett a beválogatása, aztán eltörölték a korlátozást, újabban pedig a meghívási kötelezettséget. Ma alul-reprezentált Pécssett a határon túli színház. Kisvárdának ez a

körülmény esélyt adhat arra, hogy a nimbuszából visszacserezzen valamit. Most sok fiatal hívtam meg. Újra lehet élesíteni lépésről-lépésre a dzsembori-léggör, csökkeníteni a versenyfrászt, s bátran,

többet megmutatni abból, amit zsigereinkben hordozunk, ami a határon túli színházkultúra gyökereiből és a fiatalságból ered. Nem szégyellni azt, hogy összetartozunk.

Mit várnak a zsűritagok a fesztiváltól?

Gáspár Tibor, színművész

A színházi léte mellett Kisvárdán egy NB II-es labdarúgó csapat városa is egyben, de viccet félretéve, elsősorban a színházhoz kötődő emlékeim a legszebbek. A POSZT-ra jövet az úton elgondolkodtam Kisvárdáról és a minden évben megrendezett Határon Tüli Magyar Színházak Fesztiváljáról, így előjöttek azok az emlékeim,

amikor rendeztem, és a székeljudvarhelyi Tomcsa Sándor Színházzal fel is léptem ott. Tehát ismerős számomra a fesztivál, és mindig nagyon jól éreztem magam ebben a közösségben. A felkérés nagyon nagy megtiszteltetés számomra, boldog vagyok, hogy az idén mint zsűritag vehetek részt a rendezvényen. Nagyon remélem, hogy

sok régi kollégával sikerül majd találkoznom, és persze újjakkal is megismerkedhetek. Bízom benne, hogy értékes produkciók kerülnek majd színpadra, hiszen ez a fesztivál arról híres, hogy a határon túli magyar színházak évi termésének tulajdonképpen a legjavát hívja meg. Nagyon kíváncsi vagyok az idej előadásokra, és szurkolok, hogy mindenki a legjobbat mutathassa meg magából.

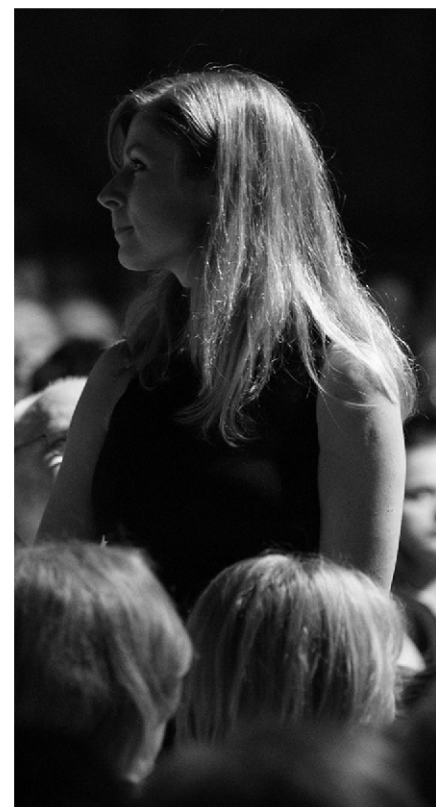
Hámori Gabriella, színművész

Ezelőtt már kétszer lett volna alkalmam Kisvárdára jönni, hogy részt vegyek a zsűri munkájában, de előbb épp egy színházi ifjúsági táborot vezettem, a másik alkalommal pedig Lipcsében és Berlinben volt előadásom, emiatt nem tudtam eljönni. Mindkétszer éreztem, lehetőséget hagyok ki, hogy szembesülhessek azzal, mit jelent magyar nyelven játszani a határon túl; hogy megismerhessem, milyen körülmények között jönnek létre előadások; hogy felmérjem ezzel a saját közegem motivációit, valós vagy álproblémáit. Töreksem arra, hogy kiterjedtebb látószögem legyen, megismerve még jobban az útkeresés különbözőfajtságait. Alapvetően ez az, ami engem mindig izgat, a tapasztalás. Pillanatnyilag elidegenedtem az egyetlen társulatban való létezésétől, az utóbbi években az Örkeny Színház társulatához laza kötelékekkel kötődve utaztam, sok helyszínen és sokféle színházi iskola mentém dolgoztam. A legjobban kockáztatni és tapasztalni szeretek. Főleg játszani. Utána viszont civil lenni, erre nézőként is képes vagyok.

Kisvárdán feladatom a zsűrizés lesz. De bíráló szemmel nem leszek képes nézni az előadásokat, ellenkezőleg. Azt elemzem majd, melyik műhely miben jutott messzire, hogyan gondolkodnak, és milyen felismerésekre vezethet mindez engem. Azt szeretem vizsgálni, hogy mennyi beletett munka és őszinteség van a színpadon, hogy hogyan bánnak a szöveggel, a történettel, hogy milyen világba akarnak engem bevezetni. Nagyon jó, hogy ezt a keresztmetszetet a határon túli magyar színházak előadásaiból most végre végignézhetem, tudom, hogy nagyon eltérő a budapesti színházi gondolkodástól. Biztosan felkavaró élmény lesz, friss, zsigerekig hatoló. Nagyon örülök ennek.

Kántor Viola, televíziós szerkesztő

Ül valaki a színházban egy

kipárnázott széken, akinek jobbára csak a sziluettje látszik, ő a néző. Bármelyikünk lehetne, de most három sor erejéig hadd legyek én ez az éppen ideképzelt ember, amíg megválaszolom, mit jelent nekem, a nézőnek ez a fesztivál és mit is várok tőle. Egy örületesen intenzív nyári utazás számomra Kisvárdra – miközben meg sem moccanok. Ülök egy héten át ezen a nézőtéri széken, és végigforog előttem az egész – ki tudja, hány ezer kilométeres –, határokat nem ismerő színházi képtúra. Élvezem a határtalanságát. És ahelyett, hogy bármit is várnék, inkább hozok valamit magammal. A kíváncsiságomat, a nyitottságomat, a „nézőségemet”, lehetőséget a találkozásra. De ha mégis várok valamit: hogy lepjen meg. Egyszerűen lepjen meg a színház itt, Kisvárdán is, minél többször és minél intenzívebben ezen a héten, ezen a fordított túrán.

Kovács Dezső kritikus, az Art7 főszerkesztője

A fesztivál neve többször is változott, a tartalma alapvetően nem. Időről időre immár magyarországi produkciókat is beválogatnak a mezőnybe, de a lényeg mégis mindig ugyanaz: a határon túli magyar nyelvű színjátszás bemutatása a szakmának, s a Kisvárdára zarándokló kitartó nézőknek.

Mert igen, rég támogató törzsközönsége van a kisvárdai fesztiválnak, távolabbi városokból időnként autókaravánok, baráti közösségek indulnak megnézni egy-egy izgalmasnak tűnő, vagy elhíresült előadást. Ilyen volt nemrég, amikor a kassai színház vendégszerepelt a Portugállal, s a Várszínházban operett sikert ért el a produkció; sok száz néző örömmünnepe volt az az este.

De hát a lényeg mégis a határon túli magyar nyelvű színjátszás reprezentációja, színvonalas bemutatása. Van mit bemutatni. Mert hosszú évtizedek alatt olyan színházkultúra nőtt fel, s fejlődött a határon túl, olyan társulatok váltak meghatározóvá, amelyek a

legnemesebb értelemben versenytársai lehetnek a legnívósabb magyarországi együtteseknek. E társulatok termékeny szimbiózisban egzisztálnak az „anyaországi” teátrumokkal; számos magyarországi író, rendező, színész, dramaturg, tervező dolgozik szerte határainkon túl, miként számos erdélyi, vajdasági, felvidéki, kárpátaljai művész működik közre magyarországi produkciók létrehozásában.

Kultúrák kölcsönhatásai figyelhetők meg például olyan formátumos erdélyi produkciókban, amelyeket jelentős román rendezők állítanak színre, s a tágabb értelemben vett régió színjátszása ezer szállal kötődik olyan világszínházi alkotók munkáihoz, mint Silviu Purcărete, Andrei Șerban, Victor Ian Frunză, Mihai Măniuțiu, Liviu Ciulei. És persze Harag György, Tompa Miklós. A legfontosabb műhelyek többek között azért olyan gazdagok a nyelvi, stílári, szcenikai, vizuális, dramaturgiai eszköztár tekintetében, mert termékeny kölcsönhatásban fejlődtek a világ- s az európai színházi folyamatokra nyitott román, szerb stb. színházakkal. Erős hagyományokra építhet hát a fesztivál, s ennyi idő távlatából talán megkockáztathatjuk, hogy időszerű lenne

már az infrastruktúrájának további fejlesztése, modernizációja.

Török Ákos színházi szakíró, a 7 óra 7 felelős szerkesztője

Kisvárdra egy lehetőség. Pontosabban több lehetőség.

Azok számára, legyenek bár nézők, színházcsinálók, kritikairók vagy akár újságkészítők, akik nem jutnak el határon túli magyar színházak és műhelyek előadásaira, lehetőség egy időben és egy helyen látni ezeknek az előadásoknak a legjobbjait, legizgalmasabbjait.

Mivel a határon túli előadások a magyarországiakhoz képest kicsit mindig másképpen fogalmaznak, sok esetben bátrabban nyúlnak újszerű megoldásokhoz, és egymáshoz képest is többféle hangon szólalnak meg, így ez a fesztivál arra is lehetőséget ad, hogy egy nyelvet beszélve több színházi nyelvbe is belehallgassunk.

Míg ez a sokféleség a nézők számára gazdag élmény, a színházcsinálók számára inspiráció, az egymással való párbeszéd és akár közös alkotómunkák kiindulópontja lehet, addig a színházi újságírás számára jó lehetőség egy színes és tágas horizonton szétnézni.

Kisvárdra a találkozás lehetősége. Csak jól kell vele élni.

Téma egy kis elbeszéléshez

Csehov: *Sirály* – Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata

Mű fűbálák borította lecsupasztott a tér, ahol mindenkit saját szenvedélyének kiélése hajt, ám a megértés elmarad, az érzelmek fájdalmasan ütköznek egymásba, s az ott élőknek nem marad más, mint a szenvedés. Mindez a megélt és elképzelt határán, témaként egy kis elbeszéléshez. Csehov *Sirálya* sokszor és sokféleképpen indította el az alkotói fantáziát, nem csupán a művészetekhez való érvényes viszonyulása miatt, de a megtört emberi sorsokban jelen levő megfoghatatlan szépség is indíttatásul szolgálhattott.

Ezt a történetet ezúttal a Szatmárnémeti Északi Színház Harag György társulatának tagjaival Sorin Militaru állította színpadra. Az előadást nyílt tér, minimalista díszlet és játékközpontúság jellemzi. A rendezői koncepcióban megjelenő technikai minimalitás teret ad a tiszta formanyelvnek. A drámában fontos szerepet játszik a tehetség, a művészetben keresztüli kitérésvágy; minden interakcióban ott lebeg egyfajta felszínen tartott sekélyesség, az igazi szeretet hiánya. Ezt a fajta mély és természetében sokszor visszataszító kapcsolati hálót a szatmárnémeti társulat képes pontosan megmutatni. László Zita Arkagyinájának felszínes hiúsága fiához fűződő viszonyában válik megfoghatóvá.

Embertelen viselkedése helyenként nem várt gondoskodásba csap át, hogy aztán újrataszításba torkollják. Fia, a reménytelen, meg nem értett szerelmes művész Rózsa László alakításában a színen tartott boldogtalanság egyik tartópillére. Kapcsolata Nyinával mindvégig egyfajta kiútként jelenik meg anyja taszító világából, ily módon a lány személyébe transzponálja szín-

Rappert-Vencz Gábor és Sándor Anna

házi eszményeit, formaújító gondolatait is. Nyinát ugyanúgy hajtja a kitérés vágya, de a rosszul megfogalmazott életcélban a felemelkedés nem hoz boldogságot. *Sándor Anna* Nyinája mindvégig érzékelteti tehetetlenségének tragédiáját, illetve azt a folytonos keresést, amely végeérhetetlenségében süllyesztí semmibe vágyait. A boldog pillanatok rögtön elpárolognak, míg a komorság állandó vendég zaklatott elméjében. Az egyetlen viszonzott szerelem is kilátástalan, és lejárt szavatosságú: ő Trigorin, az elismert író, aki mély utálatot vált ki Konsztantyinból, nemcsak ellopott szerelme miatt, hanem mert megtestesítője mindannak, amire a kétségbeesett fiatalember vágyott volna. Habár a legtöbb karakter szabadulni kíván a fiú melankolikus fojtogatásából, nagybátyja, Szorin (*Bessenyei István*) mindvégig kitart mellette, még a gúzsba kötő ernyedte tehetetlenség sem jelent akadályt a fiú iránti ragaszkodásának kifejezésében.

A többi érdekes alakítás mellett, kiemelt jelentőséggel bír a Mása–Medvegyenko páros személyi válsága:

Mása (*Rappert-Vencz Stella*) éppen Konsztantyin iránti érzései miatt ítélte magát házasságra Medvegyenkóval. *Gaál Gyula* játékában a lecsúszott tanító esetlensége olyan intenzitással jelenik meg a színen, hogy minden mozdulatban, arcjátékban, gesztusban ott lappang a bárgyú küzdelem, ezáltal váltva ki egyfajta szánozkodást nemcsak környezetéből, de talán az őt követő közönségből is.

A második felvonás, a nihilérzet, a dekadens világkép beteljesítésének színtere ugyan, mégis ekkor fogalmazódnak meg a legőszintébb gondolatok: ahogyan a két fő karakter kézenfogva vonul le a színpadról, hogy a nézőtéri székekbe süllyedve maguk is szemlélőkké váljanak, elhangzik a halál előtti beteljesülést hozó megnyilatkozás. Konsztantyin végül mégis képessé válik érvényt adni önmagának: megszületik a megértés, amely a szenvedély megélésének szabadságát nevezi ki az életben elérhető végső és legszebb célnak.

Bereczki Ágota

Kisvárdai színházi anekdoták

E sorozat keretein belül visszaemlékezünk a város régi színi kultúrájának néhány derűsebb pillanatára, eseményére.

A 19. század közepén a mezőváros országos vásáráról, de még inkább agarász báljairól volt híres. Ismert volt a fél országban az akkori úri lányokat érintő rigmus:

*Pócsi búcsú, mádi szüret,
várdi bál,
Mátkasághoz, hogy ha itt
nem jutottál,
Elszáradtál, pártában
is maradtál.*

Néha-néha azonban itt is felbukkant Thespis kordéja. Így történt ez 1858 decemberében is, amikor Lenkey Béláné 14 tagból álló színtársulata vetődött a településre, hogy a téli estéken némi szórakozást nyújtson. A társulat Victor Hugo Angelo, Pádua zsarnoka című művének bemutatásával kezdte meg programját, de a szomorújáték időnként kizökkent a „szomorúságból”.

Történt, hogy a zsarnok felesége, a csinos Bragadini Katalin, midőn szerepe szerint a mérget megitta, s kínokkal küzdve ezt mondta: „Ah érzem, hogy meghalok!”, e szavait hallva megsajnálta őt a

közönség keservesen, s többen hangosan feleltek neki: „Isten őrizze, dehogyan hal meg, dehogyan hal, igen nagy kár lenne érte!”

Rodolfó, aki szívével Katalint szerette, de Thisbé szeretője volt, amikor ez utóbbit meg akarta gyilkolni, s ezért a Rodolfót alakító Havasi nevű színész neki-neki rohant, egy faluról a véletlen szekerén Kisvárdára betévedt néző így biztatta: „Szúrd meg, szúrd meg már, hogy ne lássam a pofáját!” (Mármint Thisbéét).

Egyebekben a társulatról azt jegyezte fel a korabeli kritika, hogy egyes gyengeségek dacára iparkodik a színházba járók várakozásának megfelelni. A művészek közül Lenkeyné, M. Ida kisasszonyt, Házi és Miksai nevű színészeket emelték ki.

A másik történet 1887 novemberében esett, amikor Miklóssy Gyula társulata látogatott Kisvárdára, hogy több héten át részeltesse a lakosságot a színház áldásaiban, önmagának pedig bevételt szerezzen. Ekkoriban már régtől fogva az ún. Nagyvendéglő emeleti tánctermeiben folytak az előadások, s utoljára éppen e társulat játszott ezen a helyen.

A Miklóssy-féle truppban afféle vendégként fellépett Solymossy Elek, a Népszínház egykori kedvelt művésze, komikusa is. Játszott a Tündérhaj, a Tót leány, Az árendás zsidó, a Veteránok, az Árva Zsuzska, a Perózes, Trikos és Kakolé, s a Stern Izsák című zenés darabokban. Azonban nem ezekhez az előadásokhoz kötődik a mondandóm, hanem egy klasszikus Shakespeare-műhöz. Országos körútja során Solymossy be akarta bizonyítani, hogy a Velencei kalmár egyik főalakját, a zsidó uzsorás Shylockot az egész színházi világ eddig rosszul értelmezte, mert azt nem tragikusan, hanem humorral kell előadni, eljátszani. El is „humorizálta” úgy, hogy a közönség még Jessica és kedvese, Lorenzo sirlalmain is kacagott. Igaz, más okból, az egy nap alatt betanult Shakespeare-színjáték-ból ugyanis egy kukkot sem tudott a színtársulat. Mekegtek össze-vissza, folyton a sűgőlyukba bújtak egy-egy mondatért. A végén aztán Solymossy mégiscsak tragikusan fogta fel Shylockot: kikergetett mindenkit a színpadról és recitátorként maga mondott el minden szöveget – a fogait csikorgatva.

Néző István

Mai program:

16 óra – **Spiró György:**
AZ IMPOSZTOR
Csíkszeredai Csíki Játékszín
Rendező: Kövesdy István
Művészetek Háza

16.30 óra – **A LÉLEK RÖPTE**
MKUK Udvari Kamaraszínház
– Szín-Dó Art Társulás
Rendező: Dóczy Péter
Bessenyei György
Gimnázium díszterme

21 óra – **Szójártó Tímea**
Aletta: AZ ESET
Nagyváradai Szigligeti Színház
Rendező: Sardar Tagirovsky
Rákóczi Stúdió

21 óra – **Szirmai-Bakonyi**
-Gábor: MÁGNÁS MISKA
Budapesti Turay Ida Színház
Rendező: Nyíró Bea
Várszínpad

Leleszi Tibor polgármester úr a megnyitón

Az első közönség

kisvárdai lapok

A Magyar Színházak
XXVII. Kisvárdai
Fesztiváljának napilapja

Szerkesztő:

Szűcs Katalin Ágnes

Fotó:

Jakab Lóránt

Nyomdai előkészítés:

Fnor Reklámgrafika Kft.

Nyomdai kivitelezés:

Imi Print Nyomda

Felelős kiadó: **Nyakó Béla**

ISSN 1587-8325

www.kisvarda.szhaz.hu

A Magyar Színházak
XXVII. Kisvárdai
Fesztiváljának támogatói:

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

KISVÁRDA VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

Nemzeti Kulturális Alap

Jelenésre várva a *Hyppolit*, a *lakáj* szereplői